

Živelný strachy cikánskýho kluka

9.12.2009 Lidové noviny str. 8 Kultura

ALŽBĚTA MICHALOVÁ

Oblíbený hrdina

Kniha Martina Šmause Děvčátko, rozdělej ohníček se nehonosí žádným nadpozemsky úžasným a důležitým hrdinou. Je to obyčejnej cikánskej kluk, jakých všichni potkáváme spoustu. Tětky a strécové ho z rodného Slovenska zatáhali do Plzně, do Prahy, vlakem, pěšky i autobusem. Pak ho stát, z moci úřední, odvelel do ústavu.

A Andrejko se pral. S dospělákama (i s žandárama!), s klukama v polepšovně, s děckama, sám se sebou, s velkýma gádžama i cikánama. Vztekal se jako každej jinej romskej kluk. Báł se, ukrutně se báł, přímo z něj sálal živelnej strach o život, o maminečku, o sestřičku. Byl zamilovanej.

Staral se o sourozence, o maloše, o děti tety, bratránky a sestřenky, o starou bábu, o děti ze sousedství – jak bylo v pavlačáku třeba. A čóroval a podváděl a pracoval v pivováře i na lese. A rostl v komunistickym státě a nic mu to neříkalo. Nakonec pobral, že je cikán černej nechtěnej, že nikdy nebude gádžům dost dobrej. Šel žít na rodnou Poljanu.

Právě tenhle Andrejko je pro mě největší. Možná právě proto, že tolik podobných denně vidím.

Přišlo na stůl Markéta Pilátová: Víla Vivivíla a stíny zvířat Punkové pohádky o cestě z bažin až do Břevnova Lidové noviny, 2009 Stanislava Přádná: Miloš Forman Monografie o životě a díle světoznámého režiséra Host, 2009 Petr Mazanec: Jarní chodec Autorský výbor básníka z Vysočiny Dauphin, 2009 Josef Holcman: Cena facky Příběhy hodonínského soudce, ve kterých jde často o trest a pokání Kniha Zlín, 2009 Ladislav Hejránek: Havel je uhlík Filozof a politická odpovědnost Knihovna Václava Havla, 2009